

**Döş- ýaýjyk, akromial-ýaýjyk we çigin bogunlary, olaryň gurluş aýratynlyklary.
Tirsek bogny. Bilek süňkleriniň özara birleşmeleri. Penje süňkleriniň birleşmeleri,
olaryň gurluşy.**

Talybyň bilmeli maglumatlary:

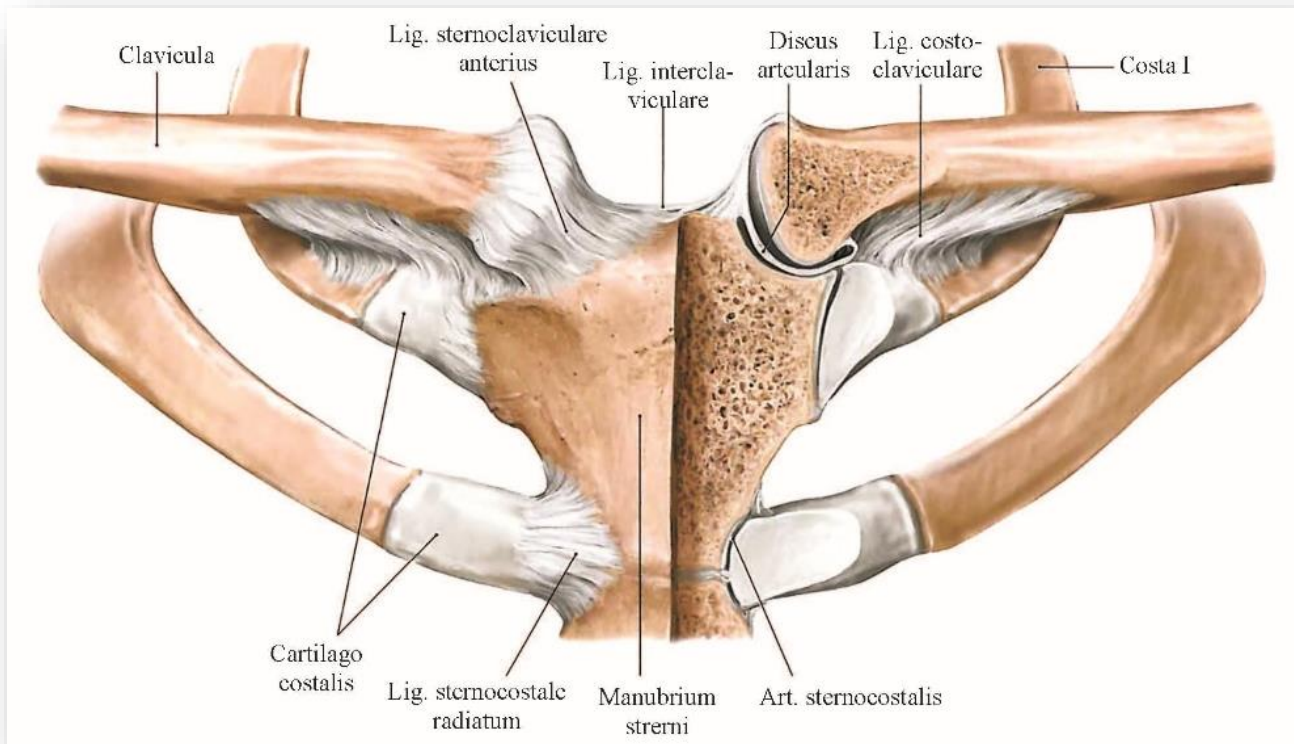
1. Döş-ýaýjyk, akromial-ýaýjyk bogunlaryny emele getirip, olaryň bogun üstlerini, baglaýjylaryny, hereketlerini bilmeli.

2. Tirsek, bilek-goşar, orta goşar, goşar-aýa, aýa-falang, falangara bogunlarynyň bogun üstlerini, bogun şekillerini, baglaýjylaryny, hereketlerini bilmeli.

Talyp başaryp bilmeli:

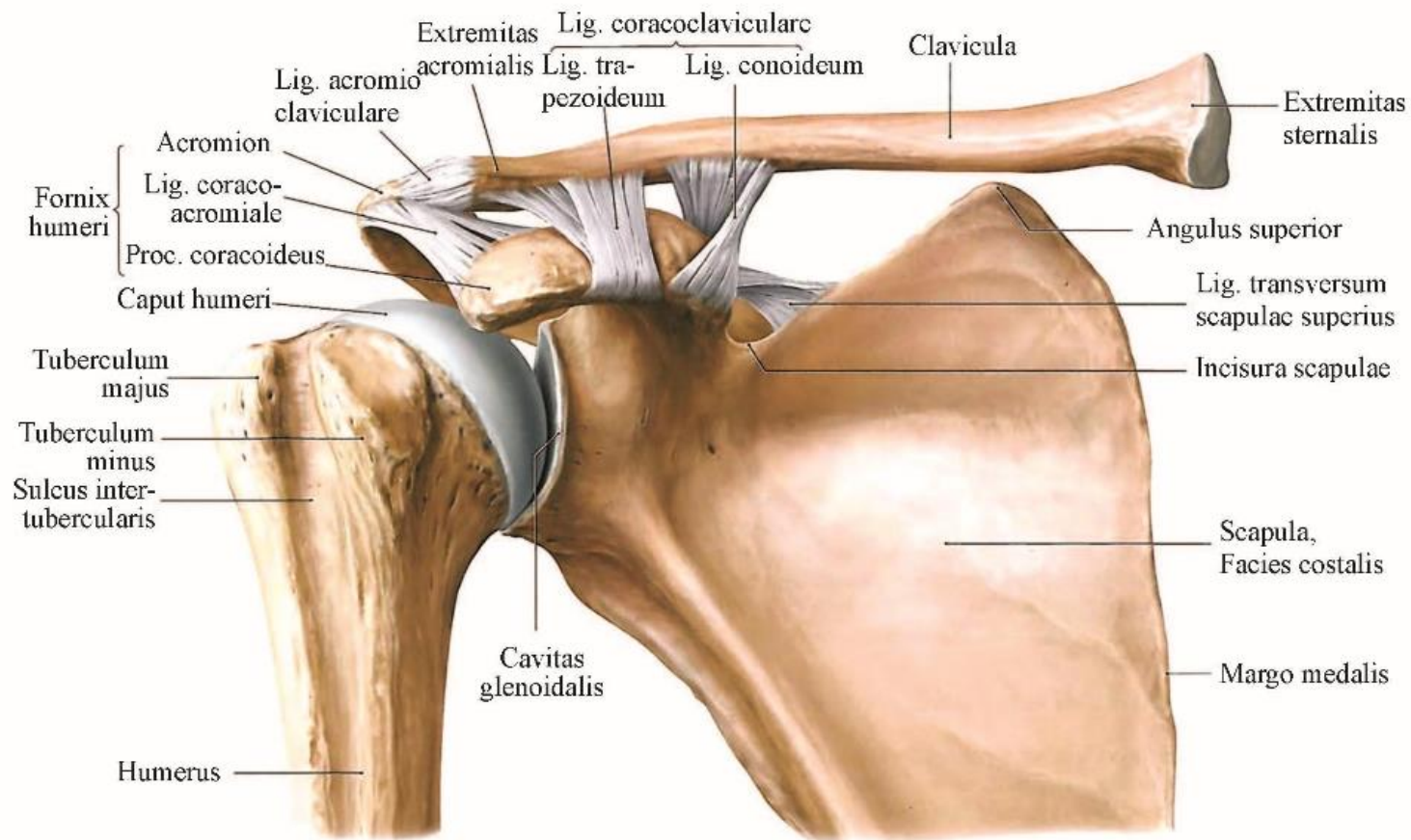
Egin guşaklygynyň bogunlaryny preparatlarda görkezip, şekillerini, baglaýjylaryny, hereketlerini aýdyp başarmaly.

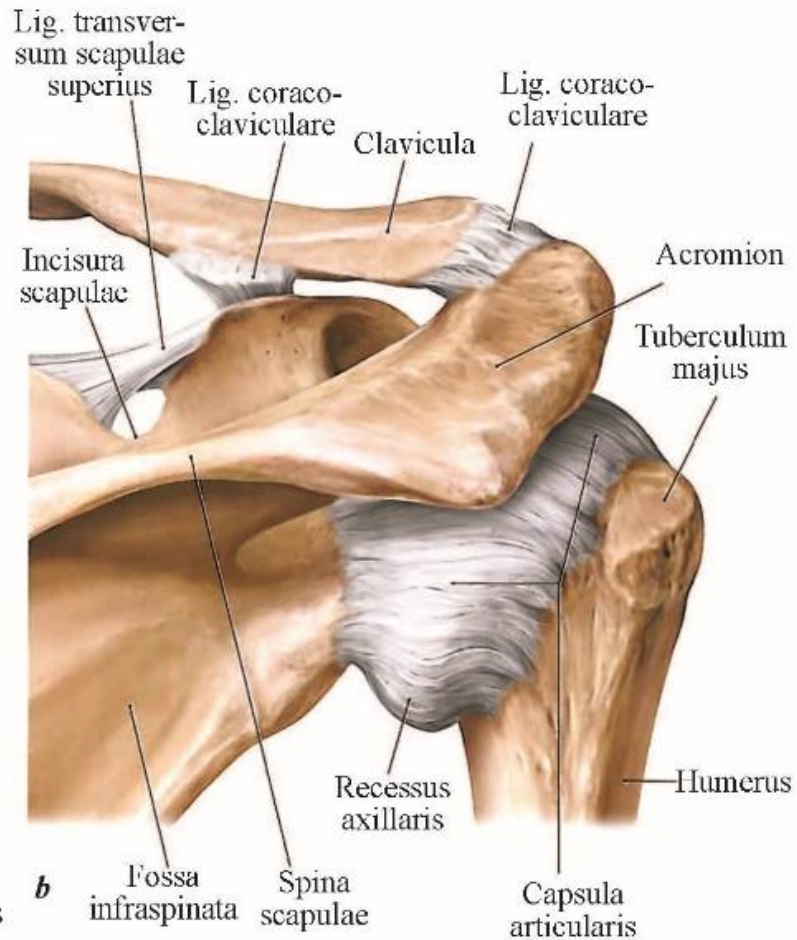
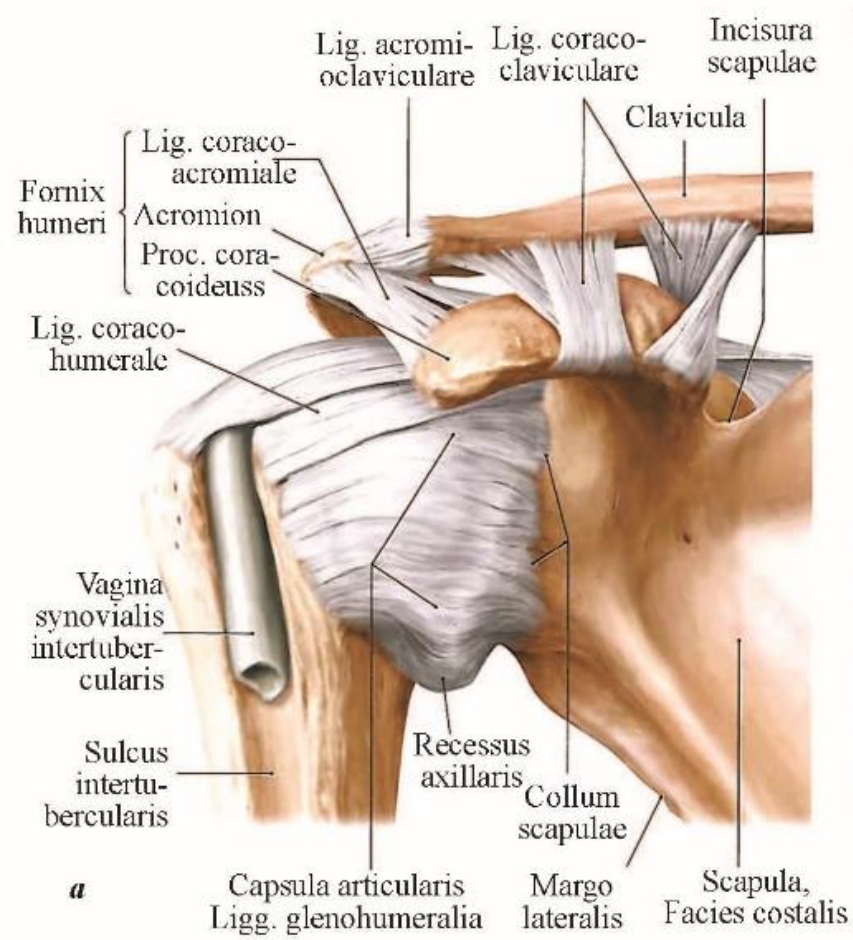
Bilek we penje süňkleriniň özara birleşmelerini atlandyryp, baglaýjylaryny görkezip, hereketlerini aýdyp başarmaly.

Döş-yaýjyk bogny

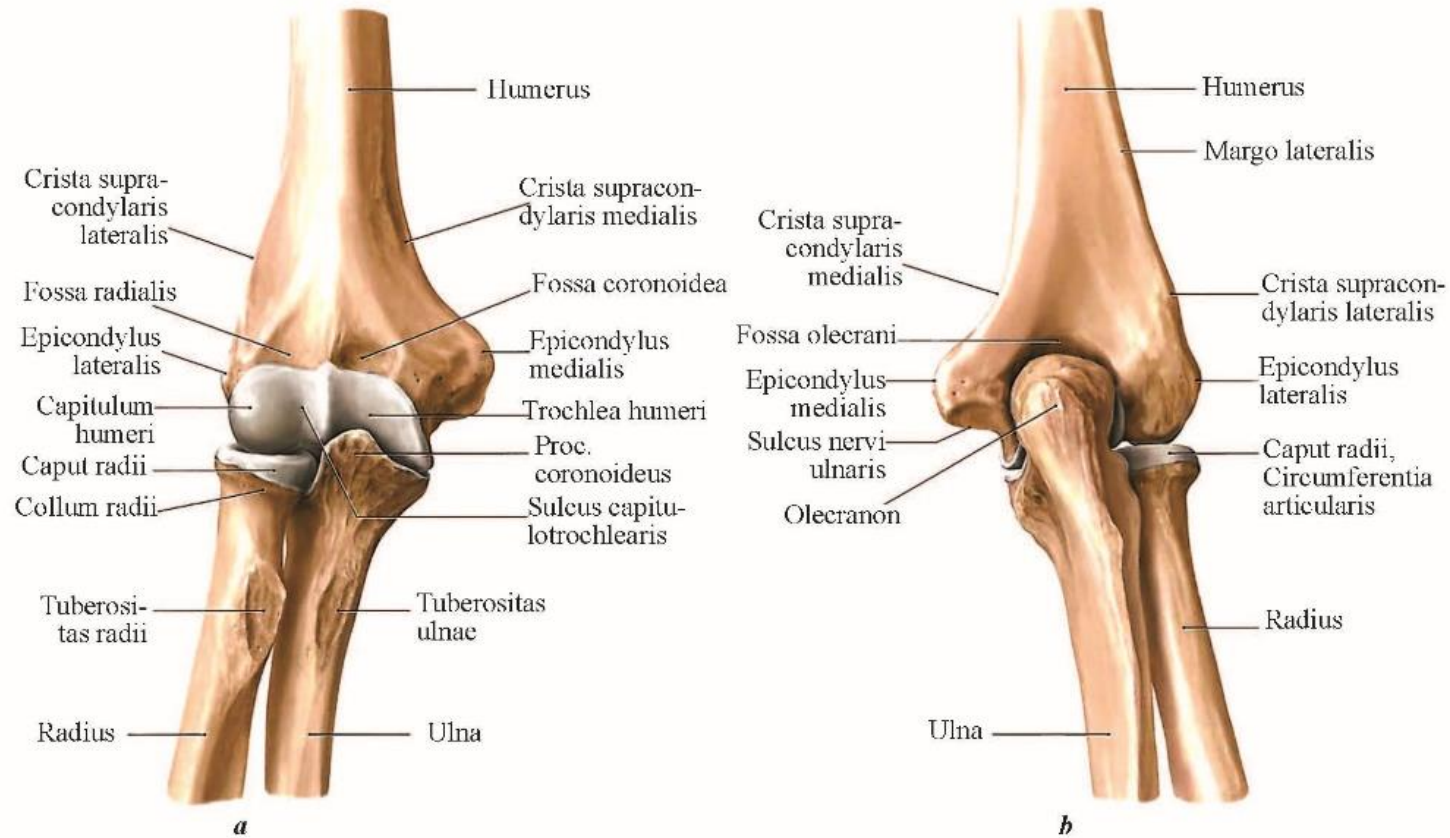
Çigin bogny

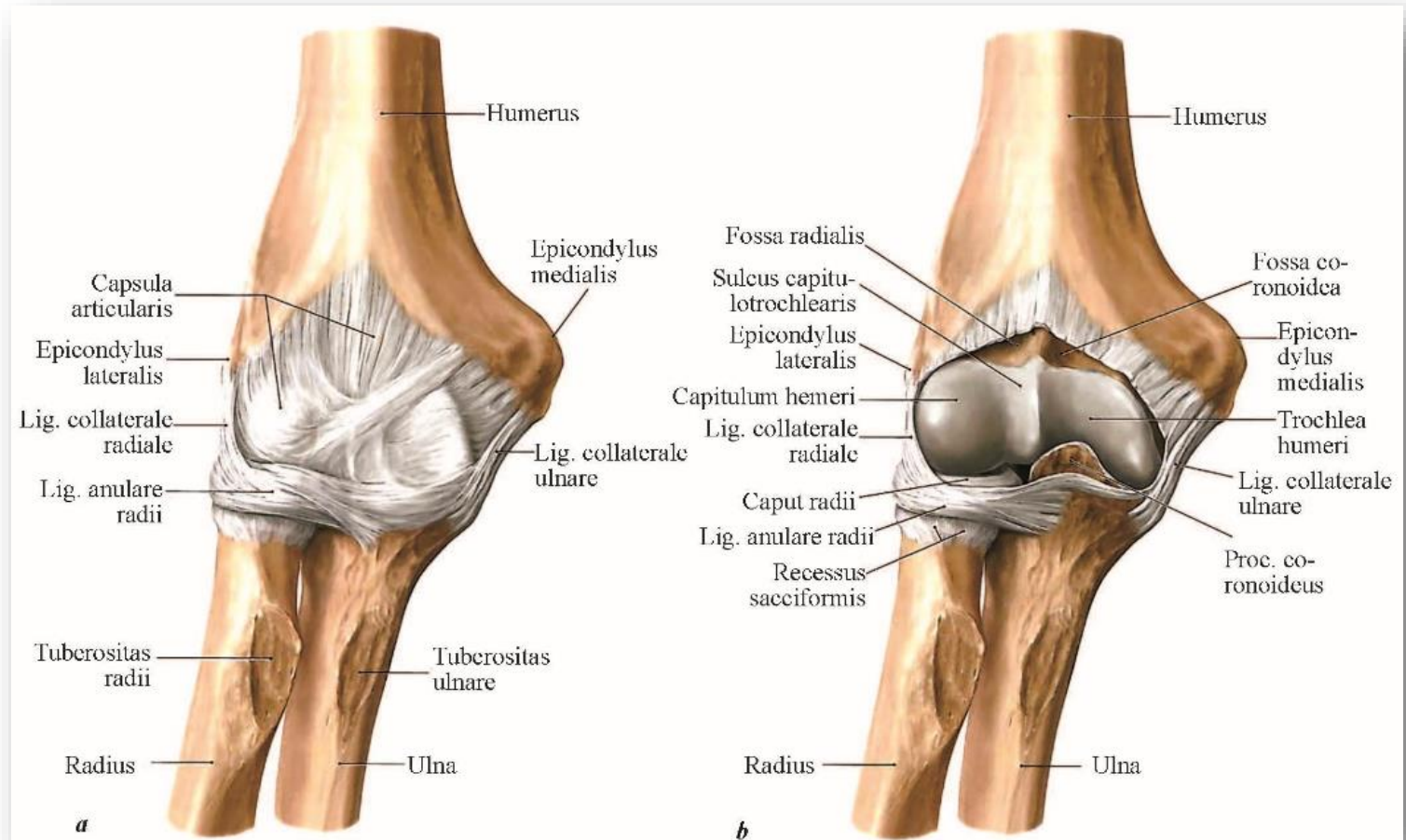
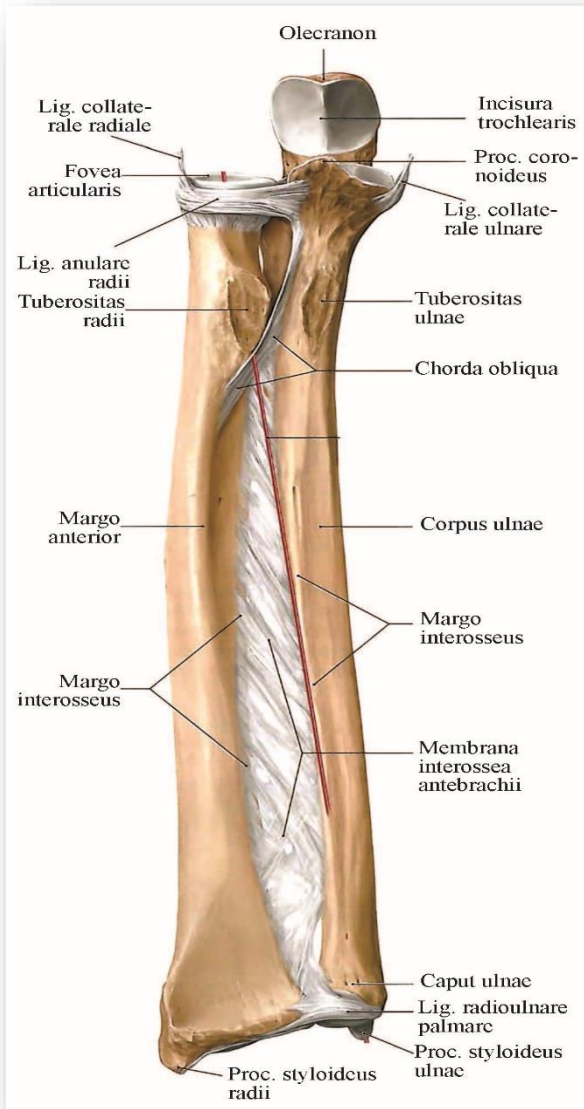

Çigin bogny

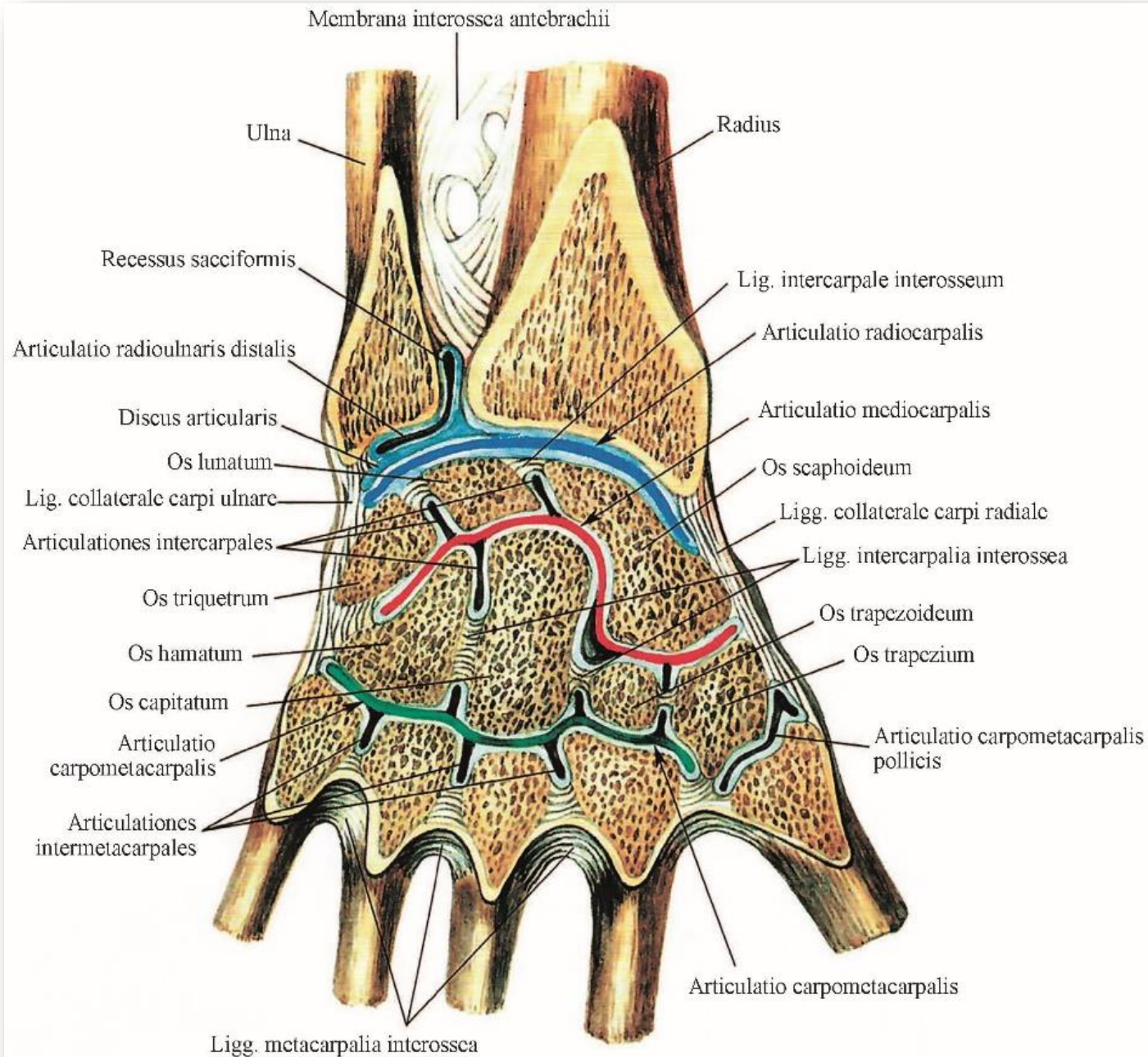
Çigin bogny (articulation humeri)

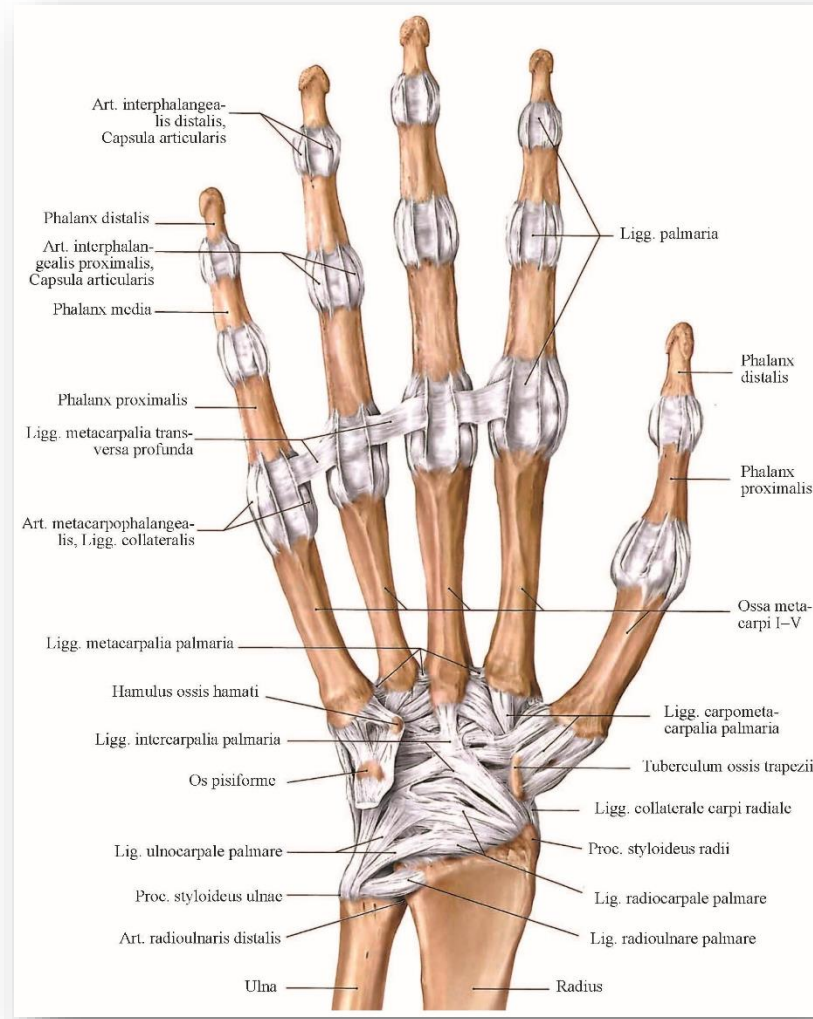
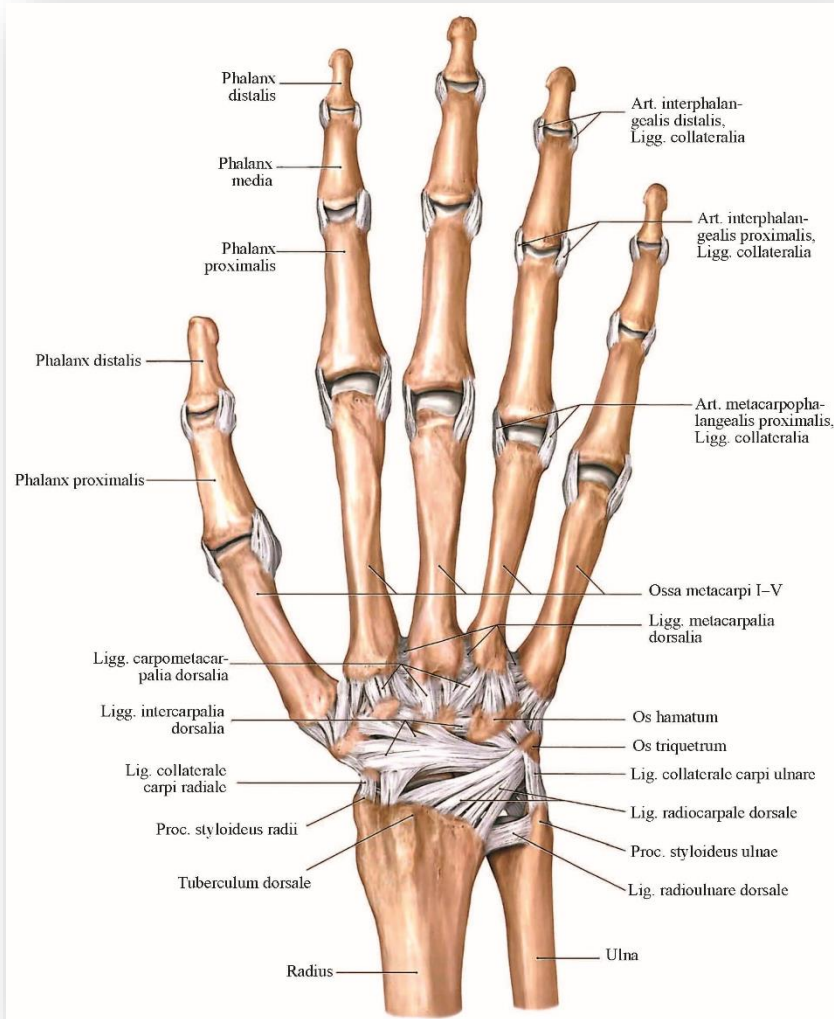

Çigin bogny (articulatio humeri)

Penje süňkleriniň birleşmeleri

Penje sünkleriniñ birleşmeleri

Test

1. Egin guşaklygynyň bogunlary:

- a) döş-ýaýjyk ,gapyrga-ýaýjyk bogunlary;
- b) döş-ýaýjyk, akromial-ýaýjyk bogunlary;*
- ç) döş-gapyrga, akromial-ýaýjyk bogunlary.

2. Döş-ýaýjyk bognunyň bogun üstleri:

- a) ýaýjygyň döş uýy we pilçäniň akromionyň bogun üsti;
- b) ýaýjygyň döş uýy we döş süňküniň ýaýjyk gädigi;*
- ç) pilçäniň bogun oýy we ýaýjygyň akromial uýy.

3. Döş-ýaýjyk bognunyň baglaýjylary:

- a) öňki we yzky döş-ýaýjyk, gapyrga-ýaýjyk, ýaýjygara baglaýjylar;*
- b) döş-gapyrga, gapyrga-ýaýjyk baglaýjylary;
- ç) öňki we yzky örtüji perdeler, döş-ýaýjyk baglaýjysy.

4. Akromial-ýaýjyk bognunyň bogun üstleri:

- a) ýaýjygyň döş uýy we pilçäniň akromionynyň bogun üsti;
- b) ýaýjygyň akromial uýy we pilçäniň akromionynyň bogun üsti;*
- ç) döş süňküniň gädigi we ýaýjygyň akromial uýy.

5. Akromial-ýaýjyk bognunyň baglaýjylary:

- a) akromial-ýaýjyk, çüňk-ýaýjyk, çüňk-akromial, ýokarky we aşaky kese pilçe baglaýjylary;*
- b) çüňk-akromial, ýokarky we aşaky kese pilçe baglaýjylary;
- ç) akromial-ýaýjyk, çüňk-ýaýjyk baglaýjylary.

6. Egin bognunyň bogun üstleri:

- a) piçäniň gädigi, egin kellejigi;
- b) pilçe çöketligi, egin süňküniň kellejigi;*
- ç) pilçe çöketligi, egin süňküniň ýumrylary.

7. Egin bogrunyň hereketleri:

- a) egmek, ýazmak, daşlaşdyrmak, ýakynlaşdyrmak, aýlamak, töwerekleýin hereket;*
- b) egmek, ýazmak, daşlaşdyrmak, ýakynlaşdyrmak;
- ç) aýlamak, töwerekleýin hereket.

8. Egin bogrunyň baglaýjylary:

- a) döş-ýaýjyk, akromial-ýaýjyk;
- b) çüňk-akromial, döş-gapýrga;
- ç) çüňk-egin.*

9. Tirsek bognuny emele getirýän bogunlar:

- a) egin-bilek, egin-tirsek, proksimal bilek-tirsek;*
- b) egin-bilek, egin-tirsek;
- ç) proksimal we distal bilek-tirsek bogunlary.

10. Tirsek bognunyň baglaýjylary:

- a) çüňk-egin, bilek we tirsek sowa baglaýjylary;
- b) bilek we tirsek sowa, bilegiň halka görnüşli baglaýjylary;*
- ç) bilegiň halka görnüşli baglaýjysy.

• **Ulanylan edebiýatlar:**

1. Serdar Berdimuhamedow. Ýaşlar-Watanyň daýanjy – Aşgabat: Türkmen Döwlet neşirýat gullugy, 2023
2. Serdar Berdimuhamedow. Änew – münýýlyklardan gözbaş alýan medeniýet – Aşgabat: Türkmen Döwlet neşirýat gullugy, 2024
3. Berdimuhamedow G.M we baş.Medisina terminleriniň rusça-latynça- türkmençe sözlügi,Aşgabat-2000ý.
4. Haidowa.R.P. Gulyýewa.A.M. Adam anatomiýasy I okuw kitaby, Aşgabat- 2010ý.
5. Haidowa.R.P. Atajanowa.G.D. Osteologiýa okuw gollanmasy, Aşgabat-2019ý.
6. Hudaýberdiýew.J Anatomiýa terminleriniň latynça-rusça-türkmençe sözlügi, Aşgabat-1974ý.
7. Худайбердыев.Д Методическое пособие по возрастной остеологии артрологии синдесмологии и миологии Ашгабад-1981г.
8. Синельников.Р.Д Атлас Анатомии человека, I Том, М. 2016г.
9. Сапин.М.Р. и соавторы Анатомия человека М. 2004г.
10. Привес.М.Г Анатомия человека, М. 1985г.
11. Михайлов.С.С, Чукбар.А.В, Цыбульский.А.Г Анатомия человека пятое издание I Том М. 2013г.
12. Myradowa.M.S, Gulyýewa.T.H, Tokgaýew.N.T, Adam fiziologiýasy okuw kitaby, Aşgabat-2005ý

Diñläniñiz üçin köp sagboluñ!